

Verkfall og arbeiðsloysi

TROLARAFLOTIN liggur og flestu fólkin á fiskavikjnum kring landið eru farin til hús. Trolararnir leggja upp eini 80% av fiskinum og tí merkist tað beinanvegin á arbeiðinum á landi, tá allir trolararnir liggja fyrri teym. Her er talan um eini 1500 fólk, sum eru uttan arbeiði, og er ein avleiðingin av hesum tann, at trýstið á arbeiðsloysisskipanina veksur.

ENN eru bert fáir dagar farnir, síðani trolaramenninir gjørdur av at leggja skipini, og túsíkl merkist henda "nýggja" kreppan ikki beinanvegin. Men tað er greitt, at tað er farið at sansa álvarsliga á tí samfelagnum, nú meginparturin av flotanum liggur og meginparturin av arbeiðsplássonum á landi eru steðgað upp.

HETTA málið er helst nógv meira álvarsligt enn fleiri gera sær fær um. Tí hvussu kann samfelagið og enn minni tey fólk hetta rakar liva við hesum! ALS hevur ikki pening til at klára at økt arbeiðsloysi. Hjá manningunum á trolarunum er spurningurin uppafur meira álvarsligur, tí verður tað sagdar upp til tess at fáa nakað úr ALS, so sigur lógin, at tað kann ikki mynstra við aftur skipunum næsta hálva árið ella so. Tí eru hesar manningar í veruleikanum sum lús milum tvær negl.

TROLARAMENN vilja ikki fara út aftur fyrr enn tingið broytir lógina um kvotur. Hetta hendir neyvan, tí lógin er ein partur av avtaluni við danir. Løgmaður skal so hava sagt, at hon vil fegin lurta eftir teirra sjónarmiðjum. Hvat tað so merkir er ógreitt, men málið er sera torført at loysa, tí tað nettup er partur av eini týðandi avtalu við danir. Harafrat kemur at føroyingar innanhýsis eisini standa spjaddir í hesum máli. Tað eru teir, sum halda, at trolaramenninir hava í veruleikanum einki val, tí stovnamir eru so mikið niðurfiskaðir, at har er ikki nokk til allar trolararnar. Teir siga harafratfóti at tað er ov mikið til at fiski.

SPURNINGURIN er hvat endin verður, um skipini ikki fara út aftur og fólk ikki koma til arbeiðis aftur á virkjunum. Tað sigur seg sjálvt, at slíka gongd toir okkara samfelag ikki leingi aftrat, og tá kunnu so bankabjargingar og kreppuavtalar við danir ol. alt vera tað sama. Hava fiskifrøðingarnir rætt - sum mangt bendir á - so sigur tað seg sjálvt, at brúk er ikki fyrri hesum mongu skipum. Men spurningurin er so, um tað er rætt at kvetta soleiðis at stokkinum, sum nú verður lagt upp til. Toir okkara samfelag, at trolararflotin, sum longu er minkaður við eini helvt, verður minkaður við eini helvt! Eru orðini hjá danska búskaparfrøðinginum Paldam í SvF herfyri sonn, so er bert pláss fyrri

eini 20.000 føroyingum við tí rávøru-grundarlagi, sum er til. Er tað hesi sannroynd vit nú ganga á mæti og er hetta nakað, sum teir serkønu longu hava skrivað sær aftan fyrri oyrað!

STUDNINGURIN var avtíkin við ein brest. Tað eru tey, sum halda, at okkara líla og viðkvæma samfelag hevur ikki tolt eina so kollveltandi og skjóta broyting eins og tað eru mong, sum halda, at MVG-ið kom alt ov bráðliga og varð alt ov høgt beinanvegin. Tað tók grundarlagið undan so gott sum øllum virksemin í landinum.

PRÍSURIN á fiskinum vit fáa upp á land er so mikið vánaligur, at hann er ein vanlukka fyrri bæði skip og mann- ingar og fyrri samfelagið sum heild. Onkur hevur reist spurningin um ikki skipini í eina tíð áttu at fingið eitt lítið fiskoyti til tann lága prís. Hetta er so eisini ein tanki, sum eigur at verða tikið við í tjakið um støðuna í vinnuni í hesum døgum. Støðan er so mikið álvarslig og alarmerandi, at allar góðar kreftir mugu til at finna út av onkrum saman. Tað stendur púra greitt, at verður okkara høvuðsvinna á sjógv og á landi lögð lanin, tá muna tað avtalar, vit hava gjørt við danir oa. lítið. Og er støðan so ring á fiskivinnuøkinum, sum fiskifrøðingarnir vilja vera við, tá mugu vit finna aðrar vinnuvegir, um tað skal vera liviligt á hesum klettum. Vit eru

noydd til at taka eina komandi olju- vinnu í álvara.

VIT fingur avtaluna við danir um endurfígging og vit fingur lóginga um kvotur. Nú liggur flotin og virkini standa tó. Hvat nú skal henda má vera upp til vinnulívið, fakfeløgini og politakararnar. Komandi dagarnir fara so helst at krevja av øllum pørtum, at teir sessast saman og finna eina ella aðra loysn. Flotin fer út aftur siga summi. Latið hann endiliga liggja, tí talan er um bestu gýtingartíð sigur onnur. Eitt er tó givið, at fer partur av flotanum ikki skjótt út aftur, so fer tað at skapa nógvur óhugnaligar ringvirkningar í samfelagnum. Tí tá verður einki minni enn hóparbeisloysi og spurningurin er, hvussu leingi samfelagið toir tað. Hin spurningurin: hvussu leingi fiskastovnamir tola eitt ov høgt veiðutrýst er einki minni álvarsligur. Hesir báðir spurningar eru nær tengdir og eru teir eisini kjarnin í kreppuni í dag. Teir vísa, hvussu torfør kreppan í veruleikanum er loysa og teir reisa triðið og ikki minni týðandi spurningin: hvussu mong fólk megnar rávørutilfangið at bera í framtíðini.

SOSIALURIN

UTF-limir fara til Berlin

Aftur í ár bjóðar UTF, Ung Templarasamband Føroya, limum sínum á EGTYF-legu, sum hesa ferð verður hildin í Berlin. EGTYF-legurnar eru altjóða legur, ið verða fyriskipaðar frá haldsundgðmi. Fyrstu ferð, føroyskir fráhaldsundgðmar luttóku á EGTYF-legum var í 1978, og teir hava verið við á hvørjum ári síðan tá. Hesaferð er tað sostatt 9. ferðin, føroyingar eru við.

At fara á EGTYF-legu sigst vera nakað heilt serligt. Umframt at ferðast saman, verða eisini nógv góð og sterk vinabond knýtt á hesum ferðum. Eisini fært tú á einari slíkari ferð ein varhuga av, hvussu fólkið livir í vertslandinum og hvørji mentunarlig serýðkenni eru galdandi har. Okkara felags endamálið er fráhaldsarbeiði og friðararbeiði millum tjóðir og menningararbeiði í tilaft-

urskomnum londum.

Bussurin fer úr Føroyum

Ferðin til Berlin verður skipað sum ein spennandi buss- og tjaldferð úr Føroyum. Niels Olgar Joensen úr Sandavági hevur áttikið sær uppávuna at koyra ferðalíðið allan tann langa vegin til Berlin. Sjálvandi mugu vit fyrst sigla til Skotland. Farði verður av Havnini hósdagin 14. juli við Smyrli til Aberdeen. Frá Aberdeen verður koyrt suður gjøgnum Stóra Bretland til býin Windsor í Suðuronglandi. Vit steðga í heilar fyra dagar í Windsor. Eftan er at luttakarnir sjálvir skulu gera eina skrá, tá ið tey koma til Windsor. Vit kundu t.d. hugsað okkum, at vit gjørdur nakrar útferðir í Windsor umráðnum, og vónandi fer sólin at brúnka okkara hvítu, føroysku

krøppar.

Hósdagin 21. juli skulu vit koyra til Dover og síðani sigla til Býin Calais í Fraklandi. Har frá verður koyrt gjøgnum Belgia og Niðurlond (Holland) til vit koma til Berlin.

Sjálv EGTYF-legan, sum verður hildin á einum stórum fríðarmiðstabi við øllum hentleikum, byrjar fríggjadagin 22. juli við eini stórarí vælkostveitslu fyrri allar luttakarnar.

Vit vænta at tað vera umleið 2000 luttakarar úr øllum heiminum við á leguni.

Skráin fyrri leguna

Á EGTYF-leguni verða nógv ymisk tiltøk á skránni. M.a. kunnu vit nevna workshop, fríttúr, útferðir, fundir, ein felags kravgonga, fundir, skeið og EGTYF-OL.

Legurnar eru ógloymandi

Vit hava frætt frá fólki, sum fyrr hava luttikið á EGTYF-legum, at hesar legur eru nakað av tí besta, ið tey hava upplivað. Vit eru nøkur, ið eiga rík minni frá hesu ógloymandi legum, sum tú helst skuldi sloppið at uppliva sjálfur.

Heimaftur gjøgnum Danmark

Tá ið legan er av verður koyrt til Esbjerg við bussinum og síðani fara vit við Norrønu til Føroya. Vit verða heima aftur á klettunum mánamorgunin 1. aug.

Kostnaðurin fyrri at luttaka á EGTYF-leguni er 4.800 krónur. Eftan er annars, at tey einstøku feløgini skulu royna at savna pening inn til ferðina. Væntandi fara foreldur at hjálpa teimum ungu við til-tøkum til frama fyrri EGTYF-leguna í Berlin. Fólk, ið ynskja fleiri upplýsingar um leguna, kunnu venda sær til Felagsskrivstovuna hjá Fráhaldsrásluni, tlf. 16424, eftir fleiri upplýsingum.

UTF

J/A/S/P/KETLAR

**Teir væl-
umtókta ketlarnir
eru á goymslu**

**Bæði dupultir
og einkultir**

Skulu tygum hava nýggjan ketil, so tosið við okkum og fáid eitt gott tilboð. Vit hava serkønt fólk, ið geva eina skjóta og góða tænastu.

- Alt tilfar til hitaverk og sanitet fæst hjá okkum.

Umboð:

MARIA Poulsen & Co
Smyrlisvegur 8 - Tlf. 12000

Sosialurin - fimmm ferðir um vikuna!